

- Het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking ontving recent melding van een dame die zwanger werd tijdens behandeling met **isotretinoïne** (Roaccutane®), ondanks **anticonceptie** met Nuvaring® (een vaginale ring op basis van ethinylestradiol en etonogestrel). De afloop van de zwangerschap is ons niet bekend. Het lijkt ons nuttig erop te wijzen dat tijdens behandeling met een retinoïd (isotretinoïne, acitretine) bij een vrouw die zwanger zou kunnen worden, best altijd twee anticonceptiemethoden worden gebruikt (waaronder één barrièremethode zoals een condoom): de betrouwbaarheid is immers voor geen enkele anticonceptiemethode 100%. [I.v.m. gebruik van retinoïden door vrouwen in de vruchtbare leeftijd, zie ook Folia juli 2007]

Wat de hormonale anticonceptie betreft, zijn er daarenboven suggesties dat de retinoïden het anticonceptief effect van de minipil zouden verminderen. Gezien de betrouwbaarheid van de minipil in het algemeen zwakker is dan voor de anticonceptieve oestroprogestativa, is het beter de minipil niet te gebruiken tijdens behandeling met een retinoïd. Voor de andere hormonale anticonceptiemiddelen wijzen de gegevens niet op een interactie met de retinoïden.

- Het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking werd geïnformeerd over een **acute verslechtering van myasthenia gravis** bij een 87-jarige vrouw die pas een behandeling was gestart met **moxifloxacin** (Avelox®, Proflox®) omwille van bronchitis. De evolutie was gunstig na stoppen van het geneesmiddel. Een causaal verband kan niet met zekerheid gelegd worden,

o.a. omdat infectie op zich een verslechtering van myasthenia gravis kan uitlokken en omdat we nergens gelijkaardige gevallen vonden met moxifloxacin. Toch is een verband niet uit te sluiten, gezien o.a. de tijdsrelatie en het feit dat acute verslechtering van myasthenia gravis in zeldzame gevallen beschreven werd met andere chinolonen, namelijk ciprofloxacin, norfloxacin, ofloxacin en pefloxacin (niet beschikbaar in België) [Martindale (35ste editie)]. In de gevallen met de hier geciteerde chinolonen, traden de symptomen eveneens snel na starten van de behandeling op, bij sommige patiënten na recente dosisverhoging. Bij één patiënt demaskeerde ciprofloxacin subklinische myasthenia gravis. Ook voor andere geneesmiddelen is beschreven dat zij myasthenia gravis kunnen verslechteren of een syndroom lijkend op myasthenia gravis kunnen uitlokken; de eerste symptomen treden vaak op ter hoogte van de ogen, met ptosis en parese van de uitwendige oogspieren. Het is onmogelijk een exhaustieve lijst samen te stellen, maar volgende geneesmiddelen kunnen worden geciteerd: antibiotica zoals de aminosiden, penicillines, bepaalde tetracyclines, telithromycine en de chinolonen, chloroquine, penicillamine, kinidine, disopyramide. Hoewel corticosteroiden een goede keuze zijn voor de behandeling van myasthenia gravis, zijn zij ook in verband gebracht met een initiële, paradoxale verslechtering van de symptomen [Martindale (35ste editie), Davies Textbook of Adverse Drug Reactions (5de editie)]. Bij symptomen van myasthenia gravis, is het dan ook nuttig te denken aan een geneesmiddel als uitlokkende factor.